

[Poul H. Møller]

medlemmer af FN på lige fod med alle andre nationer, og vi har her – såvel som i andre sammenhænge – en stemme, der ikke må forstumme, men benyttes, en stemme, der må tale også imod en nok så massiv modstand.

Er det så naivt at tro, at lille Danmark sammen med andre små nationer skulle kunne udvirke fremgang i freds- og nedrustningsforhandlingerne? Jeg tror, det er naivt – forhåbentlig ikke bevidst naivt – når de mindre socialistiske partier i dette ting foreslår en total nedlæggelse af vores forsvar. Et sådant fredsbidrag – sagt i gåseøjne – kunne nemt blive et alvorligt bidrag til starten af en tredje verdenskrig. Det ville være som at lægge råt kød for en sulten løve – eller måske en krokodille. Men kristeligt folkeparti tror, det er realistisk at forvente, at netop de mindre nationer vil kunne bidrage til en fredeligere verden ved stadig at holde de store til ilden – det vil altså sige til forhandlingsbordet – så dialogen aldrig går i stå, men forhandlingerne til stadighed pågår, uanset hvor små fremskridt der gøres. Danmark er en respekteret nation verden over, og vi bør leve op til denne respekt også ved en positiv medvirken til afspænding med derpå følgende muligheder for nedrustning.

Ib Christensen (DR):

Udenrigsministeren starter sin tale med at påpege, hvor uendelig mange flere økonomiske midler der bruges til militærudgifter end til u-landsbistand, og efter denne lovende start holder ministeren sig imidlertid meget snævert til forespørgslens ordlyd, nemlig hvad der kan gøres og er gjort med hensyn til rent konkrete nedrustningsforanstaltninger, skønt forholdet jo dog er det, at vi intet fremskridt opnår på nedrustningsområdet, medmindre der er en forudsætning, der hedder afspænding, og derfor kunne jeg nok have ønsket, at ministeren havde opfattet forespørgslen lidt mere bredt og uden at udelade det tekniske, men stadig væk accentuerende det, dog også havde beskæftiget sig noget mere med afspændingsforudsætningerne, som jo er uundværlige med hensyn til at opnå resultater på nedrustningens område.

Det, vi derfor, synes jeg, skal gøre, er at diskutere, hvad vi kan gøre for at skabe forudsætningerne for at skabe klimaet for afrustning eller nedrustning, og dér vil jeg rent

konkret i denne debat sige, at en af de ting, vi kan gøre, er at oprette et freds- og konfliktforskningsinstitut. Sammenlignet med Norge, Sverige, Storbritannien og andre lande er vi tilbagestående på dette vitale område. Udgifterne til en sådan forskningsinstitution vil kunne holdes på mindre end 1/10 promille af de 7 mia kr., der årlig anvendes på det militære forsvar.

Det er vigtigt, at der gives et sikkerhedspolitisk modspil til forsvarrets analyser og vurderinger, som naturligt er præget af en ensidig militær tankegang. Verdensbilledet har ændret sig fra at være domineret af en Øst-Vest-magtbalance til i stadig stigende grad at afspejle en Nord-Syd-problematik som den i det lange løb afgørende faktor. Der vil ikke komme tilstrækkelig seriøsitet og balance i den danske sikkerhedspolitiske debat og dermed heller ikke i vor sikkerhedspolitik, dersom der ikke ud fra danske forudsætninger etableres freds- og konfliktforskning.

Ministeren omtaler heller ikke i sit svar på forespørgslen andre initiativer, f.eks. Confidence Building Measures, altså CBM, som skal diskuteres på Madridmødet, altså foranstaltninger i form af udveksling af informationer, større åbenhed, friere bevægelighed mellem personer og kulturelt samarbejde, som afspændende foranstaltninger, der kan medvirke bl.a. til at fremme nedrustning. Det havde ellers været rart, om også sådanne skridt kunne blive diskuteret, men jeg kan forstå på ministerens redegørelse, at folketinget senere, forud for Madridmødet, formentlig vil få lejlighed til at diskutere også disse ting.

Der er jo grænser for, hvad vi kan gøre særlig vedrørende de militære rustningsbegrænsninger ud over at komme med gode forslag, og sådanne er der altså også kommet nogle af, og der må gerne komme flere også fra dansk side.

Men tilbage står, at det anspændte storpolitiske klima har svækket mulighederne for nedrustning. Det må vi konstatere med beklagelse, men sådan er kendsgerningerne jo. Hvad Danmark så skal gøre for at fremme afspændingen, må være, at vi netop ikke i denne situation optræder som anhang til dem, der besvarer kriserne med mere eller mindre selvrådige aktioner, hvad enten det drejer sig om EF eller det drejer sig om NATO. Med andre ord må en opprioritering af